

महाविद्यालयीन व विद्यापीठीय विद्यार्थ्यांसाठी सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती योजना

अ.क्र.	योजना	योजनेचा तपशिल
1	योजनेचे नांव	महाविद्यालयीन व विद्यापीठीय विद्यार्थ्यांसाठी सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती योजना
2	योजने बदलचा शासन निर्णय	उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शा. नि. क्र. शिष्यवृ-2008/(254/08)/मशि -6, दि. 22 जानेवारी, 2009
3	योजनेचा स्वरूप	<p>केंद्रशासनाच्या निर्देशानुसार, इ. 12 वी मध्ये उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांपैकी महाराष्ट्र स्टेट बोर्डकडून प्राप्त झालेल्या टॉप 20 पर्सेटाईल यादीमध्ये ज्या विद्यार्थ्यांची नावे समाविष्ट आहेत, अशा विद्यार्थ्यांना सदर शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज करता येतो.</p> <p>सदर योजना 100 टक्के केंद्रपुरस्कृत असून, महाराष्ट्र राज्यासाठी 7417 संच निर्धारित केले आहेत. त्यापैकी अनुसुचित जातीसाठी 15 टक्के, अनुसुचित जमातीसाठी 7.5 टक्के, इतर मागासवर्गांयांसाठी 27 टक्के आणि शारिरीकदृष्ट्या अपगांसाठी 5 टक्के राखिव आहेत.</p>
4	योजनेचा उद्देश	गुणवान विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणासाठी आर्थिक सहाय्य करणे.
5	योजना ज्या प्रवर्गासाठी लागू आहे त्याचे नाव	सर्व प्रवर्गासाठी.
6	योजनेच्या प्रमुख अटी	<ol style="list-style-type: none"> सदर योजनेसाठी टॉप 20 पर्सेटाईल यादीमध्ये नाव समाविष्ट असलेल्या विद्यार्थ्यांनाच शिष्यवृत्तीच्या नवीन मंजूरीस्तव (Fresh) अर्ज भरता येईल. अर्जदार हा महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी असावा. अर्जदार इतर कोणत्याही शिष्यवृत्ती योजनेचा / स्टायपेंड लाभार्थी नसावा. अर्जदाराच्या पालकांचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. 8.00 लाख पेक्षा जास्त नसावे. नुतनीकरणासाठी विद्यार्थ्यांने मागील वर्षी 50 टक्के गुण प्राप्त करणे आवश्यक आहे. महाविद्यालयामध्ये विद्यार्थ्यांची उपस्थिती 75 टक्के असणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांने कोणत्याही राष्ट्रीयीकृत बँकेमध्ये स्वतःचे खाते उघडणे आशयक आहे.
7	आवश्यक कागदपत्रे	<ol style="list-style-type: none"> मागिल वर्षाची गुणपत्रिकेची प्रत. सक्षम प्राधिकरणाने दिलेले पालकाचे वार्षिक उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र. सक्षम प्राधिकरणाने दिलेले रहिवास प्रमाणपत्र. महाविद्यालयास चालु वर्षाची फी भरल्याची पावती / रिसीट.
8	दिल्या जाणाऱ्या लाभाचे स्वरूप	<p>पदवी स्तर (3 वर्ष) साठी - प्रतिवर्ष 10,000/- पदव्युत्तर पदवी (2 वर्ष) साठी - प्रतिवर्ष 20,000/-</p> <p>सदर रक्कम ही मानव संसाधन विकास मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचेतर्फे विद्यार्थ्यांचे थेट बँक खातेवर {DBT} जमा करण्यात येते.</p>
9	अर्ज करण्याची पद्धत	नवीन मंजूरीसाठी तसेच नुतनीकरणासाठी ऑनलाईन अर्ज करणे आवश्यक आहे.
10	ऑनलाईन अर्ज करण्याचे संकेतस्थळ	www.scholarships.gov.in

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे - ४११००१.

जाहिरात

भारत सरकारची महाविद्यालयीन व विद्यापीठीय शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांकरिता
सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती योजना सन २०१९-२०

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे यांनी फेब्रुवारी / मार्च २०१९ मध्ये घेतलेल्या उच्च माध्यमिक (इयत्ता १२ वी) प्रमाणपत्र परीक्षेमध्ये कला, वाणिज्य व विज्ञान या विद्याशाखांमधील उच्चतम गुणवत्ताप्राप्त विद्यार्थ्यांना पुढील पदवी व पदव्युत्तर शिक्षणासाठी भारत सरकारची सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती योजना, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेतरफे राबविण्यात येते. सदर शिष्यवृत्तीसाठी केंद्रशासनाकडून महाराष्ट्र राज्यासाठी ७४१७ इतके नवीन मंजूरीसाठी संच निर्धारित केलेले आहेत. या योजनेचा लाभ राज्यातील सर्व पात्र विद्यार्थ्यांना घेता यावा यासाठी नवीन मंजूरीचे आणि नूतनीकरणाचे (Renewal) अर्ज ऑनलाईन (Online) पद्धतीने मागविण्यात येत आहेत. ऑफलाईन (Offline) पद्धतीने भरलेले अर्ज कोणत्याही परिस्थितीत स्विकारले जाणार नाहीत. नवीन मंजूरीसाठी केंद्रशासनाकडून गुणवत्ता यादी (Merit List) तयार करण्यात येईल. विद्यार्थ्यांना मंजूर झालेल्या शिष्यवृत्तीची रक्कम केंद्रशासनामार्फत थेट विद्यार्थ्यांच्या खात्यात (Under DBT Mode) जमा करण्यात येईल.

• **किमान पात्रता व अटी :**

१. अर्जदार भारतीय नागरीक व महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी असावा.
२. अर्जदार इतर कोणत्याही शिष्यवृत्तीचा/स्टायपेंडचा लाभार्थी नसावा.
३. अर्जदाराच्या पालकाचे वार्षिक उत्पन्न रु. ८.०० लाखापेक्षा अधिक नसावे.
४. ही शिष्यवृत्ती पदवी व पदव्युत्तर व्यावसायिक तसेच बिगर व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी आहे. मात्र कोणताही पदविका अभ्यासक्रम तसेच पत्राद्वारा व दूरस्थ शिक्षणासाठी (Diploma, Correspondence Courses & Distance Education) ही शिष्यवृत्ती योजना लागू नाही.
५. केंद्र शासनाच्या नियमानुसार सदर शिष्यवृत्ती, अभियांत्रिकी अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी ४ वर्षे व वैद्यकीय अभ्यासक्रमासाठी व कला वाणिज्य व विज्ञान अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना ५ वर्षांपर्यंत देय राहील.
६. खाते क्रमांक व इतर बँक तपशील भरण्यात विद्यार्थ्यांकडून चूक झाल्यामुळे शिष्यवृत्ती विलंबाने मिळाल्यास / न मिळाल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी संबंधीत विद्यार्थ्यांची राहील. विद्यार्थ्यांचा बँक खाते क्रमांक मेजर असावा व जॉईंट खाते नसावे.
७. एखाद्या विद्यार्थ्यांने चुकीच्या माहितीच्या आधारे किंवा अटीचे उल्लंघन करून शिष्यवृत्ती मिळवली असेल तर त्याची शिष्यवृत्ती रद्द केली जाईल/ वसूल केली जाईल.

❖ **अर्जासोबत आवश्यक कागदपत्रे:-**

- **नवीन मंजूरी / (Fresh)-**
  १. इयत्ता १२ वी ची गुणपत्रिका.
  २. पालकांचे राज्यशासनाने प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्यांकडील वार्षिक उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र.
- **नूतनीकरण (Renewal)-**
  १. मागील वर्षाची गुणपत्रिका.

शिष्यवृत्तीचे नूतनीकरणासाठी मागील वर्षाच्या परीक्षेत किमान ५० टक्के किंवा त्यापेक्षा अधिक गुण प्राप्त करणे आवश्यक आहे.

- नवीन मंजूरी आणि नूतनीकरणासाठी ऑनलाईन अर्ज करण्याची कार्यपद्धती :-
१. सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती या योजनेच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार पात्र व इच्छुक विद्यार्थ्यांनी नवीन मंजूरीसाठी व नूतनीकरणासाठी www.scholarships.gov.in या संकेतस्थळावर ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज भरणे आवश्यक आहे.
  २. विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज करण्याची अंतिम मुदत दि. ३१/१०/२०१९ ही आहे. व महाविद्यालयांनी अर्जाची पडताळणी करण्याचा अंतिम दिनांक १५.११.२०१९ हा आहे.
  ३. नवीन मंजूरीसाठी (Fresh) ज्या विद्यार्थ्यांचा उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या Top 20th Percentile merit list मध्ये समावेश असेल, त्याच विद्यार्थ्यांचे शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज ऑनलाईन (Online) भरले जातील. सदर विद्यार्थ्यांची यादी संचालनालयाच्या www.dhepuniv.gov.in या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात आलेली आहे.
  ४. ज्या विद्यार्थ्यांकडे आधार क्रमांक आहे अशा विद्यार्थ्यांचा आधार क्रमांक हा त्यांच्या बँकखात्याशी संलग्न (Link) असणे आवश्यक आहे. ज्यामुळे लाभार्थी विद्यार्थ्यांस शिष्यवृत्ती रक्कम सुरळीतपणे जमा होण्यास मदत होईल. ज्या विद्यार्थ्यांकडे आधार कार्ड नोंदणी केल्याचे स्लीप आहे अशा विद्यार्थ्यांनी त्यावर दिलेला ऑनलाईन अर्ज करतेवेळी फॉर्म मध्ये नमुद करावा.
  ५. तथापि एखाद्या विद्यार्थ्यांकडे आधार कार्ड नसेल तर त्याएवजी त्या विद्यार्थ्याने आधार नोंदणी आयडी स्लीप किंवा बँक खाते पासबुकच्या प्रथम पानाची फोटोसह असलेली छायांकित प्रत किंवा पॅन कार्ड अथवा ड्रायर्कोंग लायसन्सची प्रत अथवा प्राचार्यांची सही व शिक्का असलेले विद्यार्थ्यांच्या ओळखीबाबतचे फोटोसह असलेले प्रमाणपत्र ईत्यादी यापैकी एका कागदपत्राची छायांकित प्रत जोडावी.
  ६. आवश्यक माहिती भरल्यानंतर विद्यार्थ्यांना Application ID प्राप्त होईल. हा Application ID (आय.डी.) वापरून विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज भरावा. सदर Application ID जतन करून ठेवणे आवश्यक आहे. सदरचा Application ID विद्यार्थ्यांस अर्ज करण्यासाठी, अर्जामध्ये सुधारणा करण्यासाठी व अर्जाची सद्यःस्थिती जाणून घेण्यासाठी उपयोगी होणार आहे. (अर्ज करताना महाविद्यालयाच्या यादीमध्ये आपल्या महाविद्यालयाचे नाव नसेल तर प्राचार्यांशी महाविद्यालयाच्या नावाच्या नोंदणीसाठी संपर्क साधावा.)
  ७. ऑनलाईन अर्ज भरण्यापूर्वी विद्यार्थ्यांनी उपरोक्त संकेतस्थळाच्या Homepage वरील SOP (standard operating procedure) वाचून व समजून घेऊन ऑनलाईन अर्ज भरावा.
  ८. ऑनलाईन अर्ज भरताना विचारण्यात आलेली माहिती पूर्णपणे भरून, ऑनलाईन अर्जाची प्रत आवश्यक त्या सर्व कागदपत्रासह आपल्या महाविद्यालयाकडे पुढील कार्यवाहीकरिता सादर करावीत.
  ९. ऑनलाईन अर्ज भरताना काही अडचण निर्माण झाल्यास आपल्या महाविद्यालय / संस्थेशी संपर्क साधून सदर अर्ज महाविद्यालयाच्या / संस्थेच्या मदतीने पूर्ण करून घ्यावा. सदर शिष्यवृत्तीचा लाभ मिळण्यासाठी आपला अर्ज ऑनलाईन सिस्टीममध्ये येणे अनिवार्य आहे.
- ❖ विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज भरताना बँक तपशिल भरण्याबाबतच्या सूचना:-
१. विद्यार्थ्यांने (Drop Down List) मधून त्यांच्या बँक / शाखेचे नाव काळजीपूर्वक निवडावे.
  २. त्यानंतर विद्यार्थ्यांने त्यांच्या बँक खाते क्रमांक व आय.एफ.एस.सी. कोड अचूक भरावा. विद्यार्थ्यांने त्यांचा बँक खाते क्रमांक व आय.एफ.एस.सी. कोडबाबत त्यांच्या बँकेकडून खात्री करून घ्यावी.

३. विद्यार्थ्यांचा बँक खाते क्रमांक चालू स्थितीत असणे (Operative / Active Mode) आवश्यक आहे. जेणेकरून शिष्यवृत्तीची रक्कमेचे वितरण अयशस्वी होणार नाही.
४. विद्यार्थ्यांचे खाते क्रमांक (Core Bank Facility) असलेल्या (Scheduled) बँकेचाच असणे आवश्यक आहे.
५. बँक खाते क्रमांक विद्यार्थ्यांच्या स्वतःच्या नावावर असणे गरजेचे आहे.

❖ महाविद्यालय / संस्थेसाठी सूचना :-

१. सर्व महाविद्यालये / संस्था यांचे लॉगीन मधून ऑनलाईन पद्धतीने AISHE कोडसह NSP पोर्टलवर त्वरीत पुनर्नोंदणी करणे आवश्यक आहे.
२. विद्यार्थ्यांनी नवीन मंजूरीचा (Fresh) किंवा नूतनीकरणाचा (Renewal) चा ऑनलाईन अर्ज भरल्यानंतर महाविद्यालयांनी अर्जासोबत जोडलेल्या कागदपत्रांवरून अर्जाची छाननी करून ऑनलाईन मंजूरी देण्याची कार्यपद्धती पार पाडावी. संबंधित महाविद्यालयांनी उच्च शिक्षण संचालनालयाने दिलेला युजर आय.डी. व पासवर्ड वापरून विहित केलेल्या वेळेत लॉगीन करावे व पात्र विद्यार्थ्यांचे अर्ज विहीत मुदतीतच पुढील स्तरावर ऑनलाईन फॉरवर्ड करावेत. अन्यथा सदर अर्ज अपात्र समजण्यात येतील.

भारत सरकारची महाविद्यालयीन व विद्यापीठीय शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांकरीता सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती योजना सन २०१९-२० करीता नवीन शिष्यवृत्ती व नूतनीकरण अर्ज सादर करण्यासाठी भारत सरकारने घोषित केलेले वेळापत्रक

अ.क्र	कार्यसूची	अंतिम दिनांक
		नवीन शिष्यवृत्ती (Fresh) व नूतनीकरण शिष्यवृत्ती (Renewal)
१	विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज भरण्याचा अंतिम दिनांक	३१ ऑक्टोबर २०१९
२	महाविद्यालयाने अर्जाची ऑनलाईन पडताळणी करण्याचा अंतिम दिनांक	१५ नोव्हेंबर २०१९

अधिक माहितीसाठी www.scholarships.gov.in हे संकेतस्थळ अवलोकन करावे. तसेच संकेतस्थळावर दिसणाऱ्या Helpline No. ०१२०-६६१९५४० या क्रमांकावर किंवा helpdesk@nsp.gov.in या ई-मेल वरून संपर्क साधावा. तसेच उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१ येथील दूरध्वनी क्रमांक ०२०-२६१२६९३९ / २९७०७०९८ वर अधिक माहितीसाठी संपर्क साधावा. केंद्रशासनाकडून वेळोवेळी प्राप्त होणा-या नवीन सूचनांसाठी या संचालनालयाच्या www.dhepune.gov.in व www.scholarships.gov.in या संकेतस्थळाचे अवलोकन करावे.

१५/११/१९
(डॉ. धनराज माने) —
नोडल ऑफिसर तथा संचालक,
उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे ०१

महाविद्यालयीन व विद्यापीठीय विद्यार्थ्यांसाठी सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती योजना

अ.क्र.	योजना	योजनेचा तपशिल
1	योजनेचे नांव	महाविद्यालयीन व विद्यापीठीय विद्यार्थ्यांसाठी सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती योजना
2	योजने बदलचा शासन निर्णय	उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शा. नि. क्र. शिष्यवृ-2008/(254/08)/मशि -6, दि. 22 जानेवारी, 2009
3	योजनेचा स्वरूप	<p>केंद्रशासनाच्या निर्देशानुसार, इ. 12 वी मध्ये उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांपैकी महाराष्ट्र स्टेट बोर्डकडून प्राप्त झालेल्या टॉप 20 पर्सेटाईल यादीमध्ये ज्या विद्यार्थ्यांची नावे समाविष्ट आहेत, अशा विद्यार्थ्यांना सदर शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज करता येतो.</p> <p>सदर योजना 100 टक्के केंद्रपुरस्कृत असून, महाराष्ट्र राज्यासाठी 7417 संच निर्धारित केले आहेत. त्यापैकी अनुसुचित जातीसाठी 15 टक्के, अनुसुचित जमातीसाठी 7.5 टक्के, इतर मागासवर्गांयांसाठी 27 टक्के आणि शारिरीकदृष्ट्या अपगांसाठी 5 टक्के राखिव आहेत.</p>
4	योजनेचा उद्देश	गुणवान विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणासाठी आर्थिक सहाय्य करणे.
5	योजना ज्या प्रवर्गासाठी लागू आहे त्याचे नाव	सर्व प्रवर्गासाठी.
6	योजनेच्या प्रमुख अटी	<ol style="list-style-type: none"> सदर योजनेसाठी टॉप 20 पर्सेटाईल यादीमध्ये नाव समाविष्ट असलेल्या विद्यार्थ्यांनाच शिष्यवृत्तीच्या नवीन मंजूरीस्तव (Fresh) अर्ज भरता येईल. अर्जदार हा महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी असावा. अर्जदार इतर कोणत्याही शिष्यवृत्ती योजनेचा / स्टायपेंड लाभार्थी नसावा. अर्जदाराच्या पालकांचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. 8.00 लाख पेक्षा जास्त नसावे. नुतनीकरणासाठी विद्यार्थ्यांने मागील वर्षी 50 टक्के गुण प्राप्त करणे आवश्यक आहे. महाविद्यालयामध्ये विद्यार्थ्यांची उपस्थिती 75 टक्के असणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांने कोणत्याही राष्ट्रीयीकृत बँकेमध्ये स्वतःचे खाते उघडणे आशयक आहे.
7	आवश्यक कागदपत्रे	<ol style="list-style-type: none"> मागिल वर्षाची गुणपत्रिकेची प्रत. सक्षम प्राधिकरणाने दिलेले पालकाचे वार्षिक उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र. सक्षम प्राधिकरणाने दिलेले रहिवास प्रमाणपत्र. महाविद्यालयास चालु वर्षाची फी भरल्याची पावती / रिसीट.
8	दिल्या जाणाऱ्या लाभाचे स्वरूप	<p>पदवी स्तर (3 वर्ष) साठी - प्रतिवर्ष 10,000/- पदव्युत्तर पदवी (2 वर्ष) साठी - प्रतिवर्ष 20,000/-</p> <p>सदर रक्कम ही मानव संसाधन विकास मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचेतर्फे विद्यार्थ्यांचे थेट बँक खातेवर {DBT} जमा करण्यात येते.</p>
9	अर्ज करण्याची पद्धत	नवीन मंजूरीसाठी तसेच नुतनीकरणासाठी ऑनलाईन अर्ज करणे आवश्यक आहे.
10	ऑनलाईन अर्ज करण्याचे संकेतस्थळ	www.scholarships.gov.in

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे - ४११००९.

जाहिरात

भारत सरकारची महाविद्यालयीन व विद्यापीठीय शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांकिता
सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती योजना सन २०१८-१९

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे यांनी फेब्रुवारी / मार्च २०१८ मध्ये घेतलेल्या उच्च माध्यमिक (इयत्ता १२ वी) प्रमाणपत्र परीक्षेमध्ये कला, वाणिज्य व विज्ञान या विद्याशाखांमधील उच्चतम गुणवत्तप्राप्त विद्यार्थ्यांना पुढील पदवी व पदव्युत्तर शिक्षणासाठी भारत सरकारची सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती योजना, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेतरफे राबविण्यात येते. सदर शिष्यवृत्तीसाठी केंद्रशासनाकडून महाराष्ट्र राज्यासाठी ७४१७ इतके नवीन मंजूरीसाठी संच निर्धारित केलेले आहेत. या योजनेचा लाभ राज्यातील सर्व पात्र विद्यार्थ्यांना घेता यावा यासाठी नविन मंजूरीचे आणि प्रथम, द्वितीय व तृतीय नूतनीकरणाचे (Fresh, 1st, 2nd & 3rd Renewal) अर्ज ऑनलाईन (Online) पद्धतीने व शिष्यवृत्तीच्या चतुर्थ (4th) नूतनीकरणाचे (Renewal) अर्ज ऑफलाईन (Offline) पद्धतीने मागविण्यात येत आहेत.

● किमान पात्रता व अटी :

1. अर्जदार भारतीय नागरीक व महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी असावा.
2. अर्जदार इतर कोणत्याही शिष्यवृत्तीचा/स्टायरेंडचा लाभार्थी नसावा.
3. अर्जदाराच्या पालकाचे वार्षिक उत्पन्न रु. ८.०० लाखापेक्षा अधिक नसावे.
4. ही शिष्यवृत्ती पदवी व पदव्युत्तर व्यावसायिक तसेच बिगर व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी आहे. मात्र कोणताही पदविका अभ्यासक्रम तसेच पत्राद्वारा व दूरस्थ शिक्षणासाठी (Diploma, Correspondence Courses & Distance Education) ही शिष्यवृत्ती योजना लागू नाही.
5. केंद्र शासनाच्या नियमानुसार सदर शिष्यवृत्ती, अभियांत्रिकी अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी ४ वर्षे व वैद्यकीय अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना ५ वर्षांपर्यंत देय राहील.
6. या शिष्यवृत्तीची रक्कम विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यामध्ये केंद्र शासनाकडून परस्पर जमा करण्यात येणार असल्यामुळे विद्यार्थ्यांनी जवळच्या राष्ट्रीयकृत बँकेत खाते उघडून त्याचा खाते क्रमांक, आय. एफ. एस. सी. कोड अर्जामध्ये अचूकपणे नमूद करणे आवश्यक आहे. तसेच नमूद बँक खाते क्रमांक हा त्याच्या आधार कार्ड क्रमांकाशी संलग्न ([link](#)) असणे आवश्यक आहे, ज्यामुळे लाभार्थी विद्यार्थ्यांस त्यांचे बँक खात्यात रक्कम जमा होणे सोईचे होईल.
7. तथापि एखाद्या विद्यार्थ्यांकडे आधार कार्ड नसेल तर त्याएवजी त्या विद्यार्थ्याने आधार नोंदणी आयडी स्लीप किंवा बँक खाते पासबुकच्या प्रथम पानाची फोटोसह असलेली छायांकित प्रत किंवा पैन कार्ड अथवा ड्रायव्हॉग लायसन्सची प्रत अथवा प्राचार्यांची सही व शिक्का असलेले विद्यार्थ्यांच्या ओळखीबाबतचे फोटोसह असलेले प्रमाणपत्र इत्यादी यापैकी एका कागदपत्राची छायांकित प्रत जोडावी.
8. खाते क्रमांक व इतर बँक तपशील भरण्यात विद्यार्थ्यांकडून चूक झाल्यामुळे शिष्यवृत्ती विलंबाने मिळाल्यास / न मिळाल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी संबंधीत विद्यार्थ्यांची राहील. विद्यार्थ्यांचा बँक खाते क्रमांक मेजर असावा व जॉईट खाते नसावे.

९. एखाद्या विद्यार्थ्याने चुकीच्या माहितीच्या आधारे किंवा अटीचे उल्लंघन करून शिष्यवृत्ती मिळवली असेल तर त्याची शिष्यवृत्ती रद्द केली जाईल / वसूल केली जाईल.

❖ शिष्यवृत्तीचे नूतनीकरण- **Renewal**

१. शिष्यवृत्तीचे नूतनीकरणासाठी मागील वर्षाच्या परीक्षेत किमान ५० टक्के किंवा त्यापेक्षा अधिक गुण प्राप्त करणे आवश्यक आहे.

२. सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्तीच्या प्रथम, द्वितीय व तृतीय नूतनीकरणाकरिता (**Fresh, 1st, 2nd & 3rd Renewal**) विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज करणे आवश्यक आहे.

३. सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्तीच्या चतुर्थ नूतनीकरणाकरिता (**4th Renewal**) विद्यार्थ्यांनी ऑफलाईन (Offline) पद्धतीने अर्ज सादर करावा.

४. सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्तीचे ऑफलाईन (offline) नूतनीकरणासाठी www.dhepunе.gov.in या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध अर्ज डाऊनलोड करावा व परिपूर्णरित्या भरून आवश्यक कागदपत्रासह महाविद्यालयाकडे दि. २०/१०/२०१८ पर्यंत जमा करावा. महाविद्यालयाने सदर अर्जाची छाननी करून पात्र विद्यार्थ्यांचे अर्ज दि. ३१/१०/२०१८ पर्यंत संबंधित सहसंचालक कार्यालयाकडे जमा करावेत.

५. संबंधित विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण कार्यालयाने पात्र विद्यार्थ्यांची विहीत नमुन्यातील यादी उच्च शिक्षण संचालनालयास दि. १५/११/२०१८ पर्यंत जमा करावी. विहीत मुदतीनंतर प्राप्त झालेले अर्ज पुढील कार्यवाहीसाठी विचारात घेतले जाणार नाहीत.

६. नूतनीकरणाच्या अर्जासोबत मागील वर्षाच्या गुणपत्रिकेची छायांकित प्रत व बँक खाते पासबुकच्या पहिल्या पानाची छायांकित प्रत सोबत जोडावी.

७. ज्या विद्यार्थ्यांकडे आधार क्रमांक आहे अशा विद्यार्थ्यांचा आधार क्रमांक हा त्यांच्या बँकखात्याशी संलग्न (Link) असणे आवश्यक आहे. ज्यामुळे लाभार्थी विद्यार्थ्यांस शिष्यवृत्ती रक्कम सुरक्षितपणे जमा होण्यास मदत होईल. ज्या विद्यार्थ्यांकडे आधार कार्ड नोंदणी केल्याचे स्लीप आहे अशा विद्यार्थ्यांनी त्यावर दिलेला नोंदणी क्रमांक ऑनलाईन अर्ज करतेवेळी फॉर्म मध्ये नमुद करावा.

८. तथापि एखाद्या विद्यार्थ्यांकडे आधार कार्ड नसेल तर त्याएवजी त्या विद्यार्थ्याने आधार नोंदणी आयडी स्लीप किंवा बँक खाते पासबुकच्या प्रथम पानाची फोटोसह असलेली छायांकित प्रत किंवा पैन कार्ड अथवा ड्रायव्हींग लायसन्सची प्रत अथवा प्राचार्यांची सही व शिक्का असलेले विद्यार्थ्यांच्या ओळखीबाबतचे फोटोसह असलेले प्रमाणपत्र ईत्यादी यापैकी एका कागदपत्राची छायांकित प्रत जोडावी.

● नविन मंजूरीचे आणि प्रथम, द्वितीय व तृतीय नूतनीकरणासाठी (**Fresh, 1st, 2nd & 3rd Renewal**) साठी ऑनलाईन अर्ज करण्याची कार्यपद्धती :-

१. सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती या योजनेच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार पात्र व इच्छुक विद्यार्थ्यांनी नवीन मंजूरीसाठी व प्रथम, द्वितीय व तृतीय नूतनीकरणासाठी www.scholarships.gov.in या संकेतस्थळावर ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज भरणे आवश्यक आहे.

२. ऑनलाईन अर्ज करण्याची अंतिम मुदत दि. ३१/१०/२०१८ ही आहे.

३. ज्या विद्यार्थ्यांचा उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या Top 20th Percentile merit list मध्ये समावेश असेल, त्याच विद्यार्थ्यांचे नवीन मंजूरी (Fresh) शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज ऑनलाईन (Online) भरले जातील. सदर विद्यार्थ्यांची यादी संचालनालयाच्या www.dhepunе.gov.in या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात आलेली आहे.

४. ज्या विद्यार्थ्यांकडे आधार क्रमांक आहे अशा विद्यार्थ्यांचा आधार क्रमांक हा त्यांच्या बँकखात्याशी संलग्न (Link) असणे आवश्यक आहे. ज्यामुळे लाभार्थी विद्यार्थ्यांस शिष्यवृत्ती रक्कम सुरक्षितपणे जमा होण्यास मदत होईल.

ज्या विद्यार्थ्यांकडे आधार कार्ड नोंदणी केल्याचे स्लीप आहे अशा विद्यार्थ्यांनी त्यावर दिलेला ऑनलाईन अर्ज करतेवेळी फॉर्म मध्ये नमुद करावा.

५. तथापि एखाद्या विद्यार्थ्यांकडे आधार कार्ड नसेल तर त्याएवजी त्या विद्यार्थ्यांने आधार नोंदणी आयडी स्लीप किंवा बँक खाते पासबुकच्या प्रथम पानाची फोटोसह असलेली छायांकित प्रत किंवा पॅन कार्ड अथवा ड्रायव्हींग लायसन्सची प्रत अथवा प्राचार्यांची सही व शिक्का असलेले विद्यार्थ्यांच्या ओळखीबाबतचे फोटोसह असलेले प्रमाणपत्र इत्यादी यापैकी एका कागदपत्राची छायांकित प्रत जोडावी.
६. आवश्यक माहिती भरल्यानंतर विद्यार्थ्यांना Application ID प्राप्त होईल. हा Application ID (आय.डी.) वापरून विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज भरावा. सदर Application ID जतन करून ठेवणे आवश्यक आहे. सदरचा Application ID विद्यार्थ्यांस अर्ज करण्यासाठी, अर्जामध्ये सुधारणा करण्यासाठी व अर्जाची सद्यःस्थिती जाणून घेण्यासाठी उपयोगी होणार आहे. (अर्ज करताना महाविद्यालयाच्या यादीमध्ये आपल्या महाविद्यालयाचे नाव नसेल तर प्राचार्यांशी महाविद्यालयाच्या नावाच्या नोंदणीसाठी संपर्क साधावा.)
७. ऑनलाईन अर्ज भरण्यापूर्वी विद्यार्थ्यांनी उपरोक्त संकेतस्थळाच्या homepage वरील Frequently Asked Questions (FAQs) वाचून व समजून घेऊनच ऑनलाईन अर्ज भरावा.
८. ऑनलाईन अर्ज भरताना विचारण्यात आलेली माहिती पूर्णपणे भरून ऑनलाईन अर्जात नमूद केलेली सर्व कागदपत्रे अर्जासोबत आपल्या महाविद्यालयाकडे पुढील कार्यवाहीकरिता सादर करावीत.
शिष्यवृत्ती रक्कम ५०,०००/- (रु. पन्नास हजार फक्त) च्या खाली असणा-या विद्यार्थ्यांनी अर्जाची प्रत आवश्यक कागदपत्रासोबत महाविद्यालयाकडे सादर करावी व शिष्यवृत्ती रक्कम रु. ५०,०००/- पेक्षा जास्त असणा-या विद्यार्थ्यांनी आवश्यक ती कागदपत्रे scan करून online upload करावी.
९. ज्या विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्ती रक्कम रु. ५०,०००/- पेक्षा कमी आहे, अशा विद्यार्थ्यांनी अर्जाच्या हार्ड कॉपी सोबत आवश्यक ती कागदपत्रे महाविद्यालयास पडताळणीसाठी सादर करावीत.
१०. ऑनलाईन अर्ज भरताना काही अडचण निर्माण झाल्यास आपल्या महाविद्यालय / संस्थेशी संपर्क साधून सदर अर्ज महाविद्यालयाच्या / संस्थेच्या मदतीने पूर्ण करून घ्यावा. सदर शिष्यवृत्तीचा लाभ मिळण्यासाठी आपला अर्ज ऑनलाईन सिस्टीममध्ये येणे अनिवार्य आहे.
११. अधिक माहितीकरिता www.dhepune.gov.in या संकेतस्थळावरील **scholarship section** मधील **NSP2.0** पोर्टलवरील गाईडलाईन व FAQ पूर्णपणे वाचून व समजून विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज सादर करावेत.

❖ महाविद्यालय स्तरावर अर्ज पुढे पाठविण्याची कार्यपद्धती :

- अ) विद्यार्थ्यांनी नवीन मंजूरीचा (Fresh) किंवा प्रथम, द्वितीय व त्रीतीय नूतनीकरण (1st, 2nd & 3rd Renewal) चा ऑनलाईन अर्ज भरल्यानंतर महाविद्यालयांनी विद्यार्थ्यांनी अर्जासोबत जोडलेल्या / अपलोड केलेल्या कागदपत्रांवरून अर्जाची छाननी करून ऑनलाईन मंजुरी देण्याची कार्यपद्धती पार पाडावी संबंधित महाविद्यालयांनी उच्च शिक्षण संचालनालयाने दिलेला युजर आय.डी. व पासवर्ड वापरून विहित केलेल्या वेळेत लॉगीन करावे व विद्यार्थ्यांने ऑनलाईन अर्जात भरलेली माहिती त्याने अर्जासोबत जोडलेल्या / अपलोड केलेल्या कागदपत्रांवरून तपासून घ्यावी. त्यानंतर पात्र विद्यार्थ्यांचे अर्ज विहीत मुदतीतच पुढील स्तरावर ऑनलाईन फॉरवर्ड करावेत. अन्यथा सदर अर्ज अपात्र समजण्यात येतील.

ब) विद्यार्थ्यांनी चतुर्थ नूतनीकरणाकरिता (**4th Renewal**) चे ऑफलाईन अर्ज भरल्यानंतर महाविद्यालयांनी विद्यार्थ्यांनी अर्जासोबत जोडलेल्या कागदपत्रांवरुन अर्जाची छाननी करून पात्र विद्यार्थ्यांचे अर्ज दि. ३१/१०/२०२०१८ पर्यंत संबंधित विभागीय सहसंचालक कार्यालयांना सादर करावेत. महाविद्यालयांनी सहसंचालक कार्यालयांकडे विहित मुदतीत अर्ज सादर करणे आवश्यक आहे.

अधिक माहितीसाठी www.scholarships.gov.in (NSP2.0) हे संकेतस्थळ अवलोकन करावे. तसेच संकेतस्थळावर दिसणा-या **helpline no. 0120- 6619540** या क्रमांकावर किंवा संबंधित विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण कार्यालयाशी किंवा उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१ येथील दूरध्वनी क्रमांक ०२०-२६१२६९३९ वर अधिक माहितीसाठी संपर्क साधावा. केंद्रशासनाकडून वेळोवेळी प्राप्त होणा-या नवीन सूचनांसाठी या संचालनालयाच्या www.dhepune.gov.in या संकेतस्थळाचे अवलोकन करावे.

संबंधित विभागीय सहसंचालक उच्च शिक्षण कार्यालयांचे दूरध्वनी क्रमांक :-

Regions	Email - ID	Land Line
Amravati	idheamt@yahoo.com	0721-25311235
Nagpur	idhengp@rediffmail.com	0712-2554210/2561713
Mumbai	idhemumbai@gmail.com	022-22656600/22691528
Pune	idhepune@gmail.com	020-26127833/26051632
Panvel	idhe.pnvl-mah@gov.in	022-27461420/27453820
Aurangabad	idheaur_2007@rediffmail.com	0240-2331913/2322915
Nanded	idhe.nanded@yahoo.com	02462-283144
Kolhapur	idhekop@gmail.com	0231-2535400/2535454
Jalgaon	idhe_jal@yahoo.co.in	0257-2238510
Solapur	itdirhesol@rediffmail.com	0217-2350055

(डॉ. धनराज माने)

नोडल ऑफिसर तथा संचालक,
उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे ०१